

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового,
коньячного і плодового, алкогольних напоїв
та тютюнових виробів

{ Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, N 46, ст. 345 }

{ Вводиться в дію Постановою ВР
N [482/95-ВР](#) від 19.12.95, ВВР, 1995, N 46, ст. 346 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N [306/96-ВР](#) від 11.07.96, ВВР, 1996, N 41, ст. 193
N [361/96-ВР](#) від 12.09.96, ВВР, 1996, N 45, ст. 232
N [526/97-ВР](#) від 11.09.97, ВВР, 1997, N 45, ст. 286
N [775/97-ВР](#) від 23.12.97, ВВР, 1998, N 18, ст. 91
N [122/98-ВР](#) від 12.02.98, ВВР, 1998, N 26, ст. 158
N [182/98-ВР](#) від 05.03.98, ВВР, 1998, N 26, ст. 168
N 373-XIV ([373-14](#)) від 30.12.98, ВВР, 1999, N 8, ст.56
N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000, ВВР, 2000, N 30, ст.240
N 2209-III ([2209-14](#)) від 11.01.2001, ВВР, 2001, N 11, ст.45
N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, ВВР, 2002, N 26, ст.175
N 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002, ВВР, 2002, N 50, ст.365
- набирає чинності 01.01.2003 р.
N 849-IV ([849-15](#)) від 22.05.2003, ВВР, 2003, N 33-34, ст.267
N 2116-IV ([2116-15](#)) від 21.10.2004, ВВР, 2005, N 2, ст.33
N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004, ВВР, 2005, N 4, ст.91
N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005, ВВР, 2005, N 17, N 18-19,
ст.267
N 2899-IV ([2899-15](#)) від 22.09.2005, ВВР, 2005, N 52, ст.565
N 3126-IV ([3126-15](#)) від 29.11.2005, ВВР, 2006, N 8, ст.89
N 3425-IV ([3425-15](#)) від 09.02.2006, ВВР, 2006, N 26, ст.213
N 3502-IV ([3502-15](#)) від 23.02.2006, ВВР, 2006, N 33, ст.278
N 374-V ([374-16](#)) від 17.11.2006, ВВР, 2007, N 4, ст.32
N 107-VI ([107-17](#)) від 28.12.2007, ВВР, 2008, N 5-6, N 7-8, ст.78
- зміни діють по 31 грудня 2008 року }

{ Додатково див. Рішення Конституційного Суду
N 10-рп/2008 ([v010p710-08](#)) від 22.05.2008 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N 309-VI ([309-17](#)) від 03.06.2008, ВВР, 2008, N 27-28, ст.253
N 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008, ВВР, 2009, N 18, ст.246
N 1389-VI ([1389-17](#)) від 21.05.2009, ВВР, 2009, N 39, ст.558
N 1391-VI ([1391-17](#)) від 21.05.2009, ВВР, 2009, N 40, ст.577
N 1512-VI ([1512-17](#)) від 11.06.2009, ВВР, 2009, N 49, ст.730
N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010, ВВР, 2010, N 11, ст.111
N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010, ВВР, 2010, N 30, ст.398
N 2457-VI ([2457-17](#)) від 08.07.2010, ВВР, 2010, N 48, ст.564
N 2756-VI ([2756-17](#)) від 02.12.2010, ВВР, 2011, N 23, ст.160
N 2856-VI ([2856-17](#)) від 23.12.2010, ВВР, 2011, N 29, ст.272
N 3205-VI ([3205-17](#)) від 07.04.2011, ВВР, 2011, N 41, ст.413
N 3232-VI ([3232-17](#)) від 19.04.2011, ВВР, 2011, N 42, ст.432
N 4844-VI ([4844-17](#)) від 24.05.2012, ВВР, 2013, N 16, ст.137
N 4914-VI ([4914-17](#)) від 07.06.2012, ВВР, 2013, N 18, ст.166
N 5039-VI ([5039-17](#)) від 04.07.2012, ВВР, 2013, N 23, ст.226
N 5410-VI ([5410-17](#)) від 02.10.2012, ВВР, 2013, N 42, ст.586

N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012, ВВР, 2014, N 4, ст.61
N 5503-VI ([5503-17](#)) від 20.11.2012, ВВР, 2014, N 8, ст.89
N 406-VII ([406-18](#)) від 04.07.2013
N 442-VII ([442-18](#)) від 05.09.2013
N 713-VII ([713-18](#)) від 19.12.2013 }

{ У тексті Закону слова "спеціальні дозволи (ліцензії)" у всіх відмінках замінено словом "ліцензії" у відповідних відмінках згідно із Законом N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000 }

{ У тексті Закону слова "суб'єкт підприємницької діяльності" та "підприємство" (крім слів "державне підприємство" та "Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України") у всіх відмінках і числах замінено словами "суб'єкт господарювання" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом N 1389-VI ([1389-17](#)) від 21.05.2009 }

{ У тексті Закону слова "акцизний збір" у всіх відмінках замінено словами "акцизний податок" у відповідному відмінку згідно із Законом N 2756-VI ([2756-17](#)) від 02.12.2010 }

{ У тексті Закону слова "орган державної податкової служби України" та "орган державної податкової служби" в усіх відмінках і числах замінено словами "орган доходів і зборів" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом N 406-VII ([406-18](#)) від 04.07.2013 }

Цей Закон визначає основні засади державної політики щодо регулювання виробництва, експорту, імпорту, оптової і роздрібної торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, спиртом-сирцем виноградним, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами, забезпечення їх високої якості та захисту здоров'я громадян, а також посилення боротьби з незаконним виробництвом та обігом алкогольних напоїв і тютюнових виробів на території України.

Дія цього Закону не поширюється на роздрібну торгівлю винами столовими, виробництво і торгівлю пивом, крім випадків, передбачених цим Законом, а також на виробництво вин виноградних і плодово-ягідних, наливок і настоянок, виготовлених громадянами в домашніх умовах для власного споживання. { Абзац другий преамбули в редакції Закону N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010; із змінами, внесеними згідно із Законом N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }

{ Преамбула в редакції Закону N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000; із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних понять і термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

спирт етиловий - спирт етиловий-сирець, спирт етиловий ректифікований технічний, спирт етиловий денатурований (спирт

технічний), спирт етиловий технічний, спирт етиловий ректифікований, що відповідають кодам 2207 і 2208 згідно з УКТЗЕД ([2371б-14](#)) та виготовлені з крохмале- і цукровмісної сировини або з нехарчових видів сировини за спеціальними технологіями; { Абзац другий статті 1 в редакції Законів N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000, N 1389-VI ([1389-17](#)) від 21.05.2009 }

спирт етиловий питний - спирт етиловий ректифікований, розбавлений водою за спеціальною технологією до визначеного стандарту вмісту алкоголю;

спирт коньячний - спирт, отриманий шляхом переробки коньячних виноматеріалів за спеціальною технологією для подальшої багаторічної витримки в дубовій тарі або нержавіючих чи емальованих ємностях з дубовою клепою; { Абзац четвертий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, N 3232-VI ([3232-17](#)) від 19.04.2011 }

спирт плодовий - спирт, отриманий шляхом переробки плодів та ягід, соків плодово-ягідних зброджених за спеціальною технологією для виробництва алкогольних напоїв, у тому числі за коньячною технологією; { Абзац п'ятий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; в редакції Закону N 5503-VI ([5503-17](#)) від 20.11.2012 }

біоетанол - спирт етиловий зневоджений, виготовлений з біомаси або із спирту етилового-сирцю для використання як біопалива; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3502-IV ([3502-15](#)) від 23.02.2006; в редакції Закону N 1391-VI ([1391-17](#)) від 21.05.2009 }

алкогольні напої - продукти, одержані шляхом спиртового бродіння цукромістких матеріалів або виготовлені на основі харчових спиртів з вмістом спирту етилового понад 1,2 відсотка об'ємних одиниць, які відносяться до товарних груп Гармонізованої системи опису та кодування товарів під кодами 22 04, 22 05, 22 06, 22 08; { Абзац статті 1 в редакції Закону N [182/98-ВР](#) від 05.03.98 }

слабоалкогольні напої - алкогольні напої з вмістом етилового спирту від 1,2 до 8,5 відсотка об'ємних одиниць та екстрактивних речовин не більш як 14,0 г на 100 куб. см, виготовлені на основі водно-спиртової суміші з використанням інгредієнтів, напівфабрикатів та консервантів, насичені чи ненасичені діоксидом вуглецю; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

пиво - насичений діоксидом вуглецю пінистий напій, отриманий під час бродіння охмеленого сусла пивними дріжджами, що відноситься до товарної групи УКТ ЗЕД за кодом 2203 ([2371а-14](#)); { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

пиво безалкогольне - насичений діоксидом вуглецю пінистий напій, одержаний під час бродіння охмеленого сусла пивними дріжджами з об'ємною часткою спирту не більш як 0,5 відсотка, отриманий шляхом діалізу або переривання головного бродіння, або виготовлення пивного сусла зі зниженою часткою сухих речовин у початковому суслі, що відноситься до товарної групи УКТ ЗЕД за кодом 2202 ([2371а-14](#)); { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

тютюнові вироби - сигарети з фільтром або без фільтру, цигарки, сигари, сигарили, а також люльковий, нюхальний, смоктальний, жувальний тютюн, махорка та інші вироби з тютюну чи його замінників для куріння, нюхання, смоктання чи жування; { Абзац статті 1 в редакції Закону N 2899-IV ([2899-15](#)) від 22.09.2005 }

оптова торгівля - діяльність по придбанню і відповідному перетворенню товарів для наступної їх реалізації суб'єктам господарювання роздрібною торгівлі, іншим суб'єктам господарювання;

роздрібна торгівля - діяльність по продажу товарів безпосередньо громадянам та іншим кінцевим споживачам для їх особистого некомерційного використання незалежно від форми розрахунків, у тому числі на розлив у ресторанах, кафе, барах, інших суб'єктах господарювання громадського харчування;

місце торгівлі - місце реалізації товарів, у тому числі на розлив, в одному торговому приміщенні (будівлі) за місцем його фактичного розташування, для тютюнових виробів - без обмеження площі, для алкогольних напоїв - торговельною площею не менше 20 кв. м, обладнане електронними контрольно-касовими апаратами (незалежно від їх кількості) або де є товарно-касові книги (незалежно від їх кількості), в яких фіксується виручка від продажу алкогольних напоїв та тютюнових виробів незалежно від того, чи оформляється через них продаж інших товарів; { Абзац статті 1 в редакції Закону N 2209-III ([2209-14](#)) від 11.01.2001, із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

сировина - предмети праці та природні компоненти, які підлягають подальшій переробці;

незаконний обіг спирту етилового, коньячного, плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів - імпорт, експорт, транспортування, зберігання, торгівля спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, спиртом-сирцем виноградним, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами з порушенням вимог законодавства, що регулює ці питання; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000, із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

фальсифікація алкогольних напоїв та тютюнових виробів - умисне, з корисливою метою виготовлення алкогольних напоїв та тютюнових виробів з порушенням технології чи з неправомірним використанням знака для товарів і послуг, чи копіюванням форми, упаковки, зовнішнього оформлення, а так само прямим відтворенням товару іншого підприємця з самовільним використанням його імені. { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000 }

Не вважається фальсифікацією добросовісне тривале використання двома і більше суб'єктами господарювання-резидентами або суб'єктами господарювання, що є їх правонаступниками, знаків для позначення однорідних товарів, права на які засвідчуються свідоцтвами на знаки для товарів і послуг, одержаними до введення в дію пункту 4 статті 6 Закону України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" ([3689-12](#)), якщо таке використання розпочалося до державної реєстрації таких знаків; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000 }

незаконне виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового алкогольних напоїв та тютюнових виробів - виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів без наявності ліцензії на цей вид підприємницької діяльності; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000, із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

повний технологічний цикл виробництва - сукупність приміщень, технологічного та іншого обладнання, відповідних

технологічних процесів, що забезпечують переробку сировини в продукцію, готову для реалізації кінцевому споживачу, а також лабораторій, акредитованих органами виконавчої влади, уповноваженими відповідно до законодавства; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

місце зберігання - місце, яке використовується для зберігання спирту, або приміщення, яке використовується для зберігання алкогольних напоїв та тютюнових виробів, відомості про місцезнаходження якого внесені до Єдиного державного реєстру місць зберігання; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Єдиний державний реєстр місць зберігання (Єдиний реєстр) - перелік місць зберігання, який ведеться органами доходів і зборів і містить визначені цим Законом відомості про місцезнаходження місць зберігання та відомості про заявників; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

призупинення ліцензії - тимчасове позбавлення суб'єкта господарювання права на провадження зазначеної в ліцензії діяльності у разі несплати чергового платежу за ліцензією; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

анулювання ліцензії - позбавлення суб'єкта господарювання права на провадження діяльності, зазначеної в ліцензії; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

ліцензія (спеціальний дозвіл) - документ державного зразка, який засвідчує право суб'єкта господарювання на провадження одного із зазначених у цьому Законі видів діяльності протягом визначеного строку; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

спирт-сирець виноградний - дистилят, отриманий шляхом перегонки вторинних сировинних ресурсів виноградного виноробства, який є сировиною для виробництва спирту етилового ректифікованого виноградного; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

спирт етиловий ректифікований виноградний - спирт, отриманий шляхом фракційної перегонки та очищення спирту-сирцю виноградного до визначеного стандартом вмісту інших продуктів та речовин і призначений для виробництва виноградних вин і алкогольних напоїв; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

спирт-сирець плодовий - дистилят, отриманий шляхом перегонки вторинних сировинних ресурсів плодово-ягідного виноробства, який є сировиною для виробництва спирту етилового ректифікованого плодового; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

спирт етиловий ректифікований плодовий - спирт, отриманий шляхом фракційної перегонки та очищення спирту-сирцю плодового до визначеного стандартом вмісту інших продуктів та речовин і призначений для виробництва плодово-ягідних вин і алкогольних напоїв; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

мінімальні оптово-відпускні ціни на алкогольні напої - ціни, які визначаються за кодами виробів Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності за 1 літр 100-відсоткового спирту, обраховані виходячи з найнижчої оптової ціни на вітчизняну або контрактної вартості на імпортовану продукцію та податків і зборів, які відповідно до чинного законодавства підлягають сплаті з одиниці продукції вітчизняними виробниками й імпортерами, та з урахуванням вартості тари; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, із змінами, внесеними згідно із Законом N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005 }

мінімальні роздрібні ціни на алкогольні напої - ціни, які визначаються виходячи з мінімальних оптово-відпускних цін на цю продукцію та торговельної надбавки; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, із змінами, внесеними згідно із Законом N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005 }

Єдиний державний реєстр виробників спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів - перелік виробників спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, який ведеться центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Президентом України, і містить визначені цим Законом відомості про виробників спирту, лікєро-горілчанних виробів, тютюнових виробів; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

спирт етиловий ректифікований неденатурований - спирт етиловий з вмістом спирту більше ніж 80 об.%, отриманий шляхом фракційної перегонки етилового спирту-сирцю або брагоректифікацією дозрілої бражки; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

спирт етиловий ректифікований денатурований - спирт етиловий будь-якої міцності, змішаний з іншими речовинами, які роблять його непридатним для пиття, але не перешкоджають його використанню для промислових цілей; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

медичне попередження - інформація про шкідливий вплив вживання тютюнових виробів на здоров'я людини, що міститься на пачках, коробках, сувенірних коробках, а також на упаковці (за виключенням прозорих обгортки), в якій тютюнові вироби знаходяться в пачках або коробках. Медичне попередження складається з чорної прямокутної рамки товщиною не менше ніж три міліметри та тексту, який вміщується в таку рамку. Медичні попередження можуть бути основними та додатковими. { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 3425-IV ([3425-15](#)) від 09.02.2006 }

Розділ II

РЕГУЛЮВАННЯ ВИРОБНИЦТВА СПИРТУ ЕТИЛОВОГО, КОНЬЯЧНОГО І ПЛОДОВОГО, СПИРТУ ЕТИЛОВОГО РЕКТИФІКОВАНОГО ВИНОГРАДНОГО, СПИРТУ ЕТИЛОВОГО РЕКТИФІКОВАНОГО ПЛОДОВОГО, СПИРТУ-СИРЦЮ ВИНОГРАДНОГО, СПИРТУ-СИРЦЮ ПЛОДОВОГО, АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ ТА ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ

(Назва розділу II із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Стаття 2. Організація виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів

Виробництво спирту етилового (у тому числі як лікарського засобу), спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового може здійснюватися лише на державних підприємствах, а біоетанолу - на підприємствах усіх форм

власності за наявності у них ліцензій. { Частина перша статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; в редакції Закону N 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002 - набирає чинності з 01.01.2003 року, в редакції Законів N 3502-IV ([3502-15](#)) від 23.02.2006, N 1391-VI ([1391-17](#)) від 21.05.2009 }

Виробництво спирту коньячного і плодового здійснюється суб'єктами господарювання незалежно від форми власності, які мають відповідну ліцензію, повний технологічний цикл виробництва коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією, забезпечені спеціальною тарою для витримки спиртів та кваліфікованими фахівцями. { Частина друга статті 2 в редакції Закону N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; із змінами, внесеними згідно із Законом N 107-VI ([107-17](#)) від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду N 10-рп/2008 ([v010p710-08](#)) від 22.05.2008; в редакції Законів N 309-VI ([309-17](#)) від 03.06.2008, N 1389-VI ([1389-17](#)) від 21.05.2009 }

Виробництво алкогольних напоїв та тютюнових виробів здійснюється суб'єктами господарювання незалежно від форм власності за умови одержання ліцензії.

Рішення про проектування і будівництво нових спиртових виробництв, а також про розподіл виробництва спирту між суб'єктами господарювання залежно від напрямів використання спирту приймається Кабінетом Міністрів України. (Статтю 2 доповнено частиною четвертою згідно із Законом N [526/97-ВР](#) від 11.09.97; в редакції Закону N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004)

Виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв здійснюється за наявності внесених до Єдиного реєстру місць зберігання спирту. При цьому приміщення, в яких здійснюється виробництво спирту етилового, та місця зберігання спирту, розташовані на державному підприємстві, яке виробляє спирт етиловий, вважаються акцизним складом. Акцизним складом також вважаються виробничі приміщення на території суб'єкта господарювання, де суб'єктом господарювання виробляється, обробляється (переробляється) горілка та лікєро-горілочні вироби, та його складські приміщення, в яких зберігається, одержується чи відправляється горілка та лікєро-горілочні вироби. На акцизних складах постійно діють представники органу доходів і зборів за місцем розташування акцизного складу. Акцизні склади повинні бути обладнані витратомірами-лічильниками обсягу виробленого спирту етилового, які зареєстровані в Єдиному державному реєстрі витратомірів-лічильників обсягу виробленого спирту етилового. Відпуск спирту етилового без наявності витратоміра-лічильника обсягу виробленого спирту етилового забороняється. Порядок ведення Єдиного державного реєстру витратомірів-лічильників обсягу виробленого спирту етилового встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{ Статтю 2 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; із змінами, внесеними згідно із Законами N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004, N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005, N 5503-VI ([5503-17](#)) від 20.11.2012 }

Внесення даних до Єдиного реєстру [проводиться](#) на підставі заяви суб'єкта господарювання з обов'язковим зазначенням місцезнаходження місця зберігання спирту, а також: для юридичних осіб - найменування, місцезнаходження, коду Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ), для фізичних

осіб - суб'єктів господарювання - прізвища, імені, по батькові, місця проживання, реєстраційного номера облікової картки платника податків. { Статтю 2 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; із змінами, внесеними згідно із Законом N 3205-VI ([3205-17](#)) від 07.04.2011 }

До заяви додаються документ, що підтверджує право користування цим приміщенням, та довідка про відповідність місця зберігання спирту вимогам, встановленим центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Президентом України. { Статтю 2 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

Довідка про внесення місця зберігання спирту до Єдиного реєстру видається суб'єкту господарювання протягом п'яти календарних днів від дати подання заяви. Ведення Єдиного реєстру та видача довідок про внесення місць зберігання спирту до Єдиного реєстру здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України. Органи влади забезпечують вільний доступ до відомостей, які містяться в Єдиному реєстрі. (Статтю 2 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Виключення місць зберігання з Єдиного реєстру здійснюється органом доходів і зборів, який вносив його до Єдиного реєстру, на підставі письмової заяви суб'єкта господарювання, що був заявником такого місця зберігання спирту, або у разі анулювання ліцензії, виданої такому суб'єкту господарювання відповідно до цього Закону, шляхом прийняття відповідного письмового розпорядження не раніше ніж через 10 робочих днів з моменту виникнення передбачених цим Законом підстав. (Статтю 2 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Орган доходів і зборів повинен видати суб'єкту господарювання, що був заявником, засвідчену копію письмового розпорядження про виключення місця зберігання спирту з Єдиного реєстру протягом трьох робочих днів з моменту його прийняття. (Статтю 2 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Орган доходів і зборів за місцем розташування акцизного складу призначає свого представника (представників) на такому складі. (Статтю 2 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004)

Копія рішення про призначення представника (представників) органу доходів і зборів у день прийняття такого рішення надсилається власнику акцизного складу. (Статтю 2 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004)

Представник (представники) органу доходів і зборів здійснює (здійснюють) постійний безпосередній контроль за дотриманням встановленого порядку відпуску спирту етилового та сплати акцизного податку з нього. (Статтю 2 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004)

Порядок роботи представників органу доходів і зборів на акцизному складі встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики. При цьому розпорядок роботи представників органу доходів і зборів повинен відповідати режиму роботи акцизного складу, встановленому його власником.

{ Стаття 2 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

Виробництво спирту-сирцю виноградного і спирту-сирцю плодового здійснюється суб'єктами господарювання за наявності ліцензій незалежно від форми власності з правом реалізації як сировини іншим суб'єктам господарювання, які мають ліцензії на виробництво спирту етилового, спирту етилового ректифікованого виноградного або спирту етилового ректифікованого плодового.

(Стаття 2 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

(Стаття 2 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Стаття 3. Порядок видачі, призупинення, анулювання ліцензій на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів

Ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів видаються, призупиняються та анулюються органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України. Ліцензії на виробництво коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією видаються лише тим суб'єктам господарювання, які мають повний технологічний цикл виробництва, включаючи викурку і витримку, а для виробництва коньяку також використовують не менше 30 відсотків спирту коньячного власного виробництва або спирту коньячного, викуреного в Україні з виноматеріалів, вироблених з вітчизняної сировини, та витриманого не менше трьох років, у перерахунку на абсолютний алкоголь. Суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію на виробництво коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією, має право здійснювати оптову торгівлю спиртом коньячним і плодим без отримання окремої ліцензії на таку оптову торгівлю.

{ Частина перша статті 3 в редакції Законів N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000, N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, N 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008; із змінами, внесеними згідно із Законами N 1389-VI ([1389-17](#)) від 21.05.2009, N 3232-VI ([3232-17](#)) від 19.04.2011, N 5503-VI ([5503-17](#)) від 20.11.2012 }

Ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового видаються суб'єктам господарювання - юридичним особам, а на виробництво алкогольних напоїв та тютюнових виробів - усім суб'єктам господарювання.

{ Частина друга статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Ліцензії на виробництво тютюнових виробів видаються лише суб'єктам господарювання, які мають повний технологічний цикл виробництва тютюнових виробів, включаючи виготовлення тютюнової суміші, сигаретні цехи. Для суб'єктів господарювання, які отримали ліцензію на виробництво тютюнових виробів у порядку, визначеному законом, але не здійснюють повного циклу виробництва тютюнових виробів, ліцензія дійсна до кінця її строку.

{ Стаття 3 доповнено частиною третьою згідно із Законом N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000 }

Ліцензія видається за заявою суб'єкта господарювання, до якої додаються:

копії засновницьких документів; { Абзац другий частини четвертої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5410-VI ([5410-17](#)) від 02.10.2012 }

дозвіл про допуск суб'єкта господарювання до виробництва продукції, виданий центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері пожежної і техногенної безпеки; { Абзац третій частини четвертої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

дозвіл на початок роботи суб'єкта господарювання, виданий центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці; { Абзац четвертий частини четвертої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

{ Абзац п'ятий частини четвертої статті 3 виключено на підставі Закону N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

{ Абзац шостий частини четвертої статті 3 виключено на підставі Закону N 442-VII ([442-18](#)) від 05.09.2013 }

атестат виробництва, виданий центральним органом виконавчої влади, уповноваженим відповідно до законодавства; { Абзац сьомий частини четвертої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законами N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

{ Абзац восьмий частини четвертої статті 3 виключено на підставі Закону N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

документ, що підтверджує внесення річної плати за ліцензію;

довідки органу доходів і зборів про взяття заявника на облік як платника податків та про внесення місць зберігання спирту до Єдиного реєстру (для виробників спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв). { Частина четверту статті 3 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; в редакції Закону N 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008 }

Вимагати представлення інших документів, крім зазначених у цьому Законі, забороняється. Зазначені в цьому Законі документи подаються в одному примірнику в копіях, засвідчених нотаріально або органом, який видав оригінал документа. Заява про видачу ліцензії та визначені цим Законом документи подаються уповноваженою особою заявника або надсилаються до органу виконавчої влади, уповноваженого Кабінетом Міністрів України, рекомендованим листом. У разі подання заяви про видачу ліцензії та доданих до неї документів особисто вони приймаються за описом,

копія якого видається заявнику з відміткою про дату прийняття заяви та документів і підписом особи, яка їх прийняла.
{ Частина п'ята статті 3 в редакції Закону N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Ліцензія або рішення про відмову у її видачі видається заявнику органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, не пізніше 30 календарних днів з дня одержання зазначених у цьому Законі документів. У рішенні про відмову у видачі ліцензії повинна бути вказана підстава для відмови.
{ Частина шоста статті 3 в редакції Закону N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв видаються суб'єктам господарювання, які на момент подання заяви про видачу ліцензії є власниками або відповідно до інших не заборонених законодавством підстав володіють та/або користуються приміщеннями та обладнанням, що забезпечують повний технологічний цикл виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв, за умови, що використання таких приміщень та обладнання здійснює тільки один суб'єкт господарювання.
{ Статтю 3 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Одночасно з видачею ліцензії орган виконавчої влади, уповноважений Кабінетом Міністрів України, видає суб'єкту господарювання додаток до ліцензії, який містить перелік видів спиртів та алкогольних напоїв, які вправі виробляти суб'єкт господарювання, а також перелік знаків для товарів і послуг, які суб'єкт господарювання може використовувати у виробництві алкогольних напоїв на підставі прав власності на знаки для товарів і послуг, або на підставі рішень про прийняття заявок на реєстрацію знаків для товарів і послуг (на період до видачі свідоцтв на знаки для товарів і послуг), або на підставі дозволів інших власників знаків для товарів і послуг (якщо такі знаки зареєстровані після введення в дію цього Закону). Зміни або доповнення до додатка до ліцензії на виробництво алкогольних напоїв вносяться органом, який видав ліцензію, протягом трьох робочих днів відповідно до заяви суб'єкта господарювання або власника знака для товарів і послуг та визначеного цим Законом порядку.
{ Статтю 3 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Дія ліцензії призупиняється у разі несвоечасної сплати чергового платежу за ліцензію на підставі письмового розпорядження органу, який видав ліцензію, на термін до сплати заборгованості.
{ Статтю 3 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Дія ліцензії вважається призупиненою з моменту одержання суб'єктом господарювання відповідного письмового розпорядження органу, який видав ліцензію, а її дія поновлюється з моменту зарахування відповідного чергового платежу за ліцензію до бюджету.
{ Статтю 3 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Ліцензія анулюється шляхом прийняття органом, який видав ліцензію, відповідного письмового розпорядження на підставі:

заяви суб'єкта господарювання;

рішення про скасування державної реєстрації суб'єкта господарювання;

несплати чергового платежу за ліцензію протягом 30 днів від моменту призупинення ліцензії;

рішення суду про встановлення факту незаконного використання суб'єктом господарювання марок акцизного податку;

рішення суду про встановлення факту фальсифікації суб'єктом господарювання алкогольних напоїв або тютюнових виробів;

документа, який засвідчує передачу іншому суб'єкту господарювання у власність, володіння та/або користування приміщень та обладнання, що забезпечують повний технологічний цикл виробництва алкогольних напоїв;

виробництва коньяку без дотримання умов щодо використання у виробництві не менше 30 відсотків спирту коньячного власного виробництва або спирту коньячного, викуреного в Україні з виноматеріалів, вироблених з вітчизняної сировини, та витриманого не менше трьох років, у перерахунку на абсолютний алкоголь, за виключенням випадків непереборної сили (форс-мажорних обставин). Анулювання такої ліцензії тягне за собою автоматичне анулювання ліцензій на імпорт, експорт спирту коньячного таким суб'єктом господарювання. При цьому отримання нових таких ліцензій для такого суб'єкта господарювання або для його правонаступників дозволяється після спливу 36 поточних місяців, наступних за місяцем такого анулювання ліцензії. { Частина одинадцяті статті 3 доповнено абзацом згідно із Законом N 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008; в редакції Закону N 1389-VI ([1389-17](#)) від 21.05.2009; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5503-VI ([5503-17](#)) від 20.11.2012 }
{ Статтю 3 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Ліцензія анулюється та вважається недійсною з моменту одержання суб'єктом господарювання письмового розпорядження про її анулювання.

{ Статтю 3 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

У разі зміни відомостей, зазначених у виданій суб'єкту господарювання ліцензії (за винятком змін, пов'язаних з реорганізацією суб'єкта господарювання), орган, який видав ліцензію, на підставі заяви суб'єкта господарювання протягом семи робочих днів видає суб'єкту господарювання ліцензію, оформлену на новому бланку з урахуванням змін.

{ Статтю 3 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

У разі втрати або пошкодження ліцензії орган, який видав ліцензію, на підставі заяви суб'єкта господарювання протягом семи робочих днів видає суб'єкту господарювання дублікат ліцензії. Строк дії дублікату ліцензії не може перевищувати строку дії, зазначеного у втраченій або пошкодженій ліцензії.

{ Статтю 3 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

На виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів видаються окремі ліцензії на кожен вид діяльності.

{ Статтю 3 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

{ Стаття 3 в редакції Закону N [526/97-ВР](#) від 11.09.97, із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Стаття 4. Плата за ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів

Встановити річну плату за ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного, плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового та для суб'єктів господарювання первинного виноробства в розмірі 780 гривень.

Ліцензії видаються терміном на п'ять років, а плата за них справляється щорічно.

Плата за ліцензії справляється до початку виробництва зазначеної продукції органом, що видає ліцензії, у розмірах, встановлених цим Законом, і зараховується до місцевих бюджетів.

{ Частина третя статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2457-VI ([2457-17](#)) від 08.07.2010 }

За видачу дубліката ліцензії справляється плата у розмірі 780 гривень і зараховується до місцевих бюджетів.

{ Частина четверта статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2457-VI ([2457-17](#)) від 08.07.2010 }

Не дозволяється сплата за весь термін дії ліцензії.

Сплата чергового платежу за ліцензії здійснюється у розмірах, встановлених цим Законом, і справляється за кожний наступний щорічний термін дії ліцензії.

{ Стаття 4 із змінами, внесеними згідно із Законами N [775/97-ВР](#) від 23.12.97, N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, N 849-IV ([849-15](#)) від 22.05.2003, в редакції Законів N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005, N 374-V ([374-16](#)) від 17.11.2006 }

Стаття 5. Повідомлення про видачу, призупинення, анулювання ліцензії

Орган виконавчої влади, уповноважений Кабінетом Міністрів України, у письмовій формі протягом трьох робочих днів повідомляє про видачу, призупинення, анулювання ліцензії орган доходів і зборів за місцезнаходженням суб'єкта господарювання, якому видано, призупинено чи анульовано ліцензію.

{ Стаття 5 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

{ Статтю 6 виключено на підставі Закону N 2756-VI ([2756-17](#))
від 02.12.2010 }

Стаття 7. Виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів на давальницьких умовах

Виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв на давальницьких умовах забороняється, крім виробництва спирту етилового, коньячного і плодового з давальницької сировини нерезидентами за умови повного вивезення готової продукції за межі митної території України. (Частина перша статті 7 в редакції Закону N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000, із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Переробка спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, виноматеріалів на давальницьких умовах на алкогольні напої та їх взаємний натуральний обмін забороняються. (Частина друга статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Виробництво тютюнових виробів з давальницької сировини в Україні та вивезення за межі митної території України давальницької сировини для виробництва тютюнових виробів забороняються. (Частина третя статті 7 в редакції Закону N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Переробка на давальницьких умовах винограду, плодів, ягід на виноматеріали дозволяється і здійснюється відповідно до чинного законодавства.

(Стаття 7 в редакції Законів N [361/96-ВР](#) від 12.09.96, N [526/97-ВР](#) від 11.09.97, із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 - щодо набуття чинності змін див. пункт 4 Прикінцевих положень)

Розділ III

АТЕСТАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА, ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ

Стаття 8. Атестація виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів

Суб'єкти господарювання, виробничі цехи, дільниці, лабораторії та інші структурні підрозділи, які здійснюють виробництво і контроль за виробництвом спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, підлягають обов'язковій атестації на відповідність вимогам, що встановлені чинними законодавчими актами України щодо забезпечення життя та здоров'я людей, охорони

навколишнього природного середовища, повного технологічного циклу виробництва коньяку, алкогольних напоїв за коньячною технологією і тютюнових виробів, а також відповідність санітарним, пожежним, екологічним нормам і правилам. (Частина перша статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Атестація суб'єктів господарювання проводиться центральним органом виконавчої влади, уповноваженим відповідно до законодавства.

{ Частина друга статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законами N [306/96-ВР](#) від 11.07.96, N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

Аналітичні та вимірвальні лабораторії атестуються центральним органом виконавчої влади, уповноваженим відповідно до законодавства.

{ Частина третя статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законами N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

Орган, який проводить атестацію, зобов'язаний надати заявнику комплект зразків документів для атестації протягом трьох днів з дня подачі заяви.

Ліцензія на право виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів видається після проведення атестації суб'єкта господарювання, яка є чинною протягом терміну дії зазначеної ліцензії. У разі внесення в період дії ліцензії змін до вимог стосовно проведення обов'язкової атестації або стосовно повного технологічного циклу виробництва, передбачених частинами першою або сьомою цієї статті, суб'єкт господарювання підлягає переатестації в частині цих змін. (Частина п'ята статті 8 в редакції Закону N [306/96-ВР](#) від 11.07.96, із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Контроль за роботою та технічним станом приладів обліку виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв забезпечується центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Президентом України.

{ Статтю 8 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

Вимоги до повних технологічних циклів виробництва коньяку, алкогольних напоїв за коньячною технологією і тютюнових виробів встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави, а вимоги до місць зберігання спирту - центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Президентом України.

{ Статтю 8 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

{ Стаття 8 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Стаття 9. Дотримання стандартів

Спирт етиловий, коньячний і плодовий, спирт етиловий ректифікований виноградний, спирт етиловий ректифікований плодовий, спирт-сирець виноградний, спирт-сирець плодовий, алкогольні напої та тютюнові вироби повинні відповідати вимогам затверджених і зареєстрованих у встановленому законодавством порядку нормативних документів, які діють в Україні.

(Частина другу статті 9 виключено на підставі Закону N 2899-IV ([2899-15](#)) від 22.09.2005)

Визначення відповідності рівнів вмісту смол та нікотину встановленим цим Законом показникам здійснюють акредитовані згідно із законодавством випробувальні лабораторії усіх форм власності відповідно до методик, визначених Міжнародною організацією стандартизації (ISO). { Статтю 9 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004; із змінами, внесеними згідно із Законом N 3425-IV ([3425-15](#)) від 09.02.2006 }

Тютюнові вироби, вироблені в Україні або імпортовані в Україну до набрання чинності внесеними відповідним законом змінами до рівнів вмісту смол та нікотину, знаходяться в обігу до їх повної реалізації в межах терміну придатності для споживання.
(Стаття 9 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Стаття 9-1. Інформація про інгредієнти тютюнових виробів

Кожний виробник або імпортер тютюнових виробів зобов'язаний щорічно, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним, надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, інформацію про інгредієнти тютюнових виробів, які призначені для реалізації на митній території України.
{ Частина перша статті 9-1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

Інформація про інгредієнти подається в паперовому та електронному вигляді.

Інформація про інгредієнти тютюнових виробів повинна надаватися у вигляді таких трьох переліків:

перелік інгредієнтів, що додаються до тютюну окремо по кожній власній назві тютюнових виробів;

зведений перелік інгредієнтів, що додаються до тютюну усіх власних назв тютюнових виробів;

зведений перелік інгредієнтів, що використовуються у нетютюнових складових тютюнових виробів.

У переліку інгредієнтів, що додаються до тютюну окремо по кожній власній назві тютюнових виробів, вказуються інгредієнти, що додаються до тютюну тютюнових виробів кожної власної назви із зазначенням найбільшого (максимального) рівня їхнього використання в одиниці тютюнового виробу серед тютюнових виробів усіх власних назв, що виробляються або імпортуються даним суб'єктом господарювання.

При цьому інгредієнти, що використовуються на рівні менше ніж 0,1 відсотка від загальної ваги тютюну в одиниці тютюнового виробу, сукупно зазначаються як "Натуральні та штучні ароматизатори" і окремо по кожній власній назві тютюнових виробів не вказуються.

У зведеному переліку інгредієнтів, що додаються до тютюну усіх власних назв тютюнових виробів, інгредієнти вказуються в алфавітному порядку із зазначенням найбільшого (максимального) рівня їхнього використання в одиниці тютюнового виробу серед тютюнових виробів усіх власних назв, що виробляються або імпортуються даним суб'єктом господарювання.

Найбільший (максимальний) рівень використання інгредієнта визначається у відсотках від загальної ваги тютюну (з урахуванням рівня вологості).

Щодо кожного інгредієнта зазначається його призначення та, за наявності, номер CAS (the Chemical Abstract Service Registry Number (CAS N)).

До зведеного переліку інгредієнтів, що використовуються у нетютюнових складових тютюнових виробів, включаються інгредієнти сигаретного паперу, клеїв для бокового шва, чорнила для логотипу, обідкового паперу і чорнила для обідкового паперу, фільтрувального матеріалу, клеїв для фільтрів та паперу для фільтрів.

Інгредієнти по кожній нетютюновій складовій тютюнових виробів вказуються у порядку зменшення їх ваги із зазначенням найбільшого (максимального) рівня використання окремого інгредієнта серед тютюнових виробів усіх власних назв, що виробляються або імпортуються даним суб'єктом господарювання, який визначається у відсотках від загальної ваги одиниці тютюнового виробу.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, оприлюднює інформацію про інгредієнти тютюнових виробів у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

{ Частина одинадцята статті 9-1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

{ Закон доповнено статтею 9-1 згідно із Законом N 3425-IV ([3425-15](#)) від 09.02.2006 }

Стаття 10. Підтвердження відповідності продукції

Спирт етиловий, коньячний і плодовий, спирт етиловий ректифікований виноградний, спирт етиловий ректифікований плодовий, алкогольні напої та тютюнові вироби підлягають підтвердженню відповідності в законодавчо регульованій сфері шляхом сертифікації.

Відповідність спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів підтверджується наявністю у їх виробника або імпортера сертифіката відповідності або свідоцтва про визнання відповідності.

Реєстраційні номери сертифікатів відповідності або свідоцтв про визнання відповідності, виданих на спирт етиловий, коньячний і плодовий, спирт етиловий ректифікований виноградний, спирт етиловий ректифікований плодовий, алкогольні напої та тютюнові вироби, зазначаються у документах, згідно з якими передається

відповідна продукція.

Не підлягає підтвердженню відповідності (в тому числі сертифікації) сировина, яка використовується у виробництві тютюнових виробів та алкогольних напоїв (крім спирту етилового неденатурованого).

Не підлягають підтвердженню відповідності еталонні (моніторингові) чи тестові зразки спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, які не призначені для продажу вроздріб і ввозяться на митну територію України акредитованими державними випробувальними лабораторіями та/або суб'єктами господарювання, які мають ліцензії на право виробництва відповідної продукції і володіють акредитованими випробувальними лабораторіями, для проведення досліджень чи випробувань (калібрування лабораторного обладнання, проведення дегустацій, вивчення фізико-хімічних показників, дизайну тощо).

(Стаття 10 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; в редакції Законів N 2116-IV ([2116-15](#)) від 21.10.2004, N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004)

Стаття 11. Маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів

(Положення статті 11 щодо нанесення на пачку тютюнових виробів позначення стосовно вмісту смоли і нікотину ввести в дію з 1 січня 1999 року згідно із Законом N [526/97-ВР](#) від 11.09.97)

1. Маркування горілки та лікєро-горілочаних виробів, які реалізуються в Україні, здійснюється таким чином: (Абзац перший частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

на лицьовій стороні етикетки кожної пляшки або самої пляшки (іншого посуду) горілки та лікєро-горілочаних виробів, які реалізуються через торговельну мережу, в доступній для споживача формі згідно з чинним законодавством про мови вказуються: (Абзац другий частини першої статті 11 в редакції Закону N 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002 - набирає чинності з 01.01.2003 року)

загальна та власна назви виробу;

найменування виробника;

знак для товарів і послуг;

географічна назва місця виготовлення виробу, якщо найменування виробника не відображає місця розташування суб'єкта господарювання;

вміст спирту (% об.);

місткість посуду;

(Абзац дев'ятий частини першої статті 11 виключено на підставі Закону N 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002 - набирає чинності з 01.01.2003 року)

вміст цукру (якщо це регламентується нормативними документами);

позначення нормативного документа (для продукції вітчизняного виробництва, призначеної для реалізації на території України).

(Абзац одинадцятий частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Штриховий код повинен бути нанесений на видиму сторону етикетки, або контретикетки, або пляшки (іншого посуду). (Частину першу статті 11 доповнено абзацом дванадцятим згідно із Законом

№ 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000, в редакції Закону № 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002 - набуває чинності з 01.01.2003 року)

На видимій стороні етикетки, або контретикетки, або корка, або пляшки (іншого посуду) виробу повинні бути зазначені дата виготовлення виробу, код суб'єкта господарювання та номер ліцензії на виробництво. (Абзац тринадцятий частини першої статті 11 в редакції Закону № 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002 - набуває чинності з 01.01.2003 року)

Розлив горілки та лікєро-горілочаних виробів здійснюється виключно у передбачену діючими стандартами скляну тару, бляшанки із харчового алюмінію, а також у сувенірні пляшки та художньо оформлений посуд із скла чи глазурованої кераміки. Розлив горілки та лікєро-горілочаних виробів з вмістом спирту етилового понад 8,5% об'ємних одиниць здійснюється виключно у тару (посуд) місткістю 0,05 л, 0,1 л, 0,2 л, 0,25 л, 0,275 л, 0,33 л, 0,35 л, 0,37 л, 0,375 л, 0,4 л, 0,45 л, 0,5 л, 0,61 л, 0,7 л, 0,75 л, 1,0 л і більше. { Абзац чотирнадцятий частини першої статті 11 в редакції Закону № 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002 - набуває чинності з 01.01.2003 року; із змінами, внесеними згідно із Законами № 849-IV ([849-15](#)) від 22.05.2003, № 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004, № 5503-VI ([5503-17](#)) від 20.11.2012 }

Продукція, призначена для експорту, маркується згідно з умовами відповідної угоди на експорт. (Частину першу статті 11 доповнено абзацом згідно із Законом № 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

2. Маркування виноробної продукції, у тому числі сидру і перрі (без додання спирту), яка реалізується в Україні, здійснюється таким чином: { Абзац перший частини другої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законами № 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, № 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008 }

на лицьовій стороні етикетки кожної пляшки або самої пляшки (іншого посуду) виноробної продукції, у тому числі сидру і перрі (без додання спирту), яка реалізується через торговельну мережу, в доступній для споживача формі згідно з чинним законодавством про мови вказуються: { Абзац другий частини другої статті 11 в редакції Закону № 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002; із змінами, внесеними згідно із Законом № 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008 }

назва держави;

найменування суб'єкта господарювання та його місцезнаходження;

знак для товарів і послуг;

назва продукції;

місткість посуду;

вміст спирту (% об.);

вміст цукру (крім сухих вин, шампанського, ігристого вина та кон'яку) (% мас.);

(Абзац десятий частини другої статті 11 виключено на підставі Закону № 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002 - набуває чинності з 01.01.2003 року)

позначення нормативного документа (для продукції вітчизняного виробництва, призначеної для реалізації на території України); (Абзац одинадцятий частини другої статті 11 із змінами, внесеними

згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

наявність ароматизаторів, барвників (при їх використанні). (Абзац частини другої статті 11 в редакції Закону N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000)

Штриховий код повинен бути нанесений на видиму сторону етикетки, або контретикетки, або пляшки (іншого посуду). Дата виготовлення продукції повинна бути зазначена на видимій стороні етикетки, або контретикетки, або корка, або пляшки (іншого посуду). (Частину другу статті 11 доповнено абзацом тринадцятим згідно із Законом N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000, в редакції Закону N 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002 - набирає чинності з 01.01.2003 року)

Термін витримки для марочних вин та позначення "Марочне", вік коньячних спиртів для марочних коньяків і коньяків спеціальних назв наводяться на кольєретці.

На пляшках з колекційними винами та коньяками наклеюються додаткові ярлики із зазначенням "Колекційне (колекційний), додатково витримане (витриманий) в колекції _____ років".

На шийку пляшки з колекційним вином наклеюється кольєретка із зазначенням року врожаю винограду, з якого виготовлено вино.

На етикетках пляшок з вином контрольованих за походженням назв обов'язковий напис "Вино контрольованих за походженням назв", а на контретикетках - схематичне зображення території району, де виготовлене вино, із позначенням виноградних ділянок.

На плящі з вермутом повинна бути контретикетка або додаткова етикетка, на якій наводяться дані про основний склад компонентів напою і погоджені з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, рекомендації щодо вживання напою. { Абзац вісімнадцятий частини другої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

На пляшки з усіма видами виноробної продукції можуть наклеюватися контретикетки, які містять додаткову інформацію про напої.

Розлив виноробної продукції (крім сидру і перрі (без додання спирту) здійснюється виключно у передбачену діючими стандартами скляну тару, а також у сувенірні пляшки та художньо оформлений посуд із скла, глазурованої кераміки або дерева, упаковку типу "Tetra-Pak" і "Bag in box". Розлив виноробної продукції (крім сидру і перрі (без додання спирту) здійснюється виключно у тару (посуд) місткістю 0,05 л, 0,1 л, 0,2 л, 0,25 л, 0,275 л, 0,35 л, 0,375 л, 0,4 л, 0,45 л, 0,5 л, 0,61 л, 0,68 л, 0,7 л, 0,75 л, 0,8 л, 1,0 л і більше. Розлив вин сухих і з доданням спирту (виноматеріалів оброблених) виноградних ординарних і марочних здійснюється також у тару (посуд) місткістю від 50 до 600 л, виготовлену із матеріалів, дозволених до контакту з алкогольними напоями, і у такому випадку передбачені цією статтею вимоги щодо маркування виноробної продукції (крім сидру і перрі (без додання спирту) не застосовуються. { Абзац двадцятий частини другої статті 11 в редакції Законів N 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002 - набирає чинності з 01.01.2003 року, N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004; із змінами, внесеними згідно із Законом N 4914-VI ([4914-17](#)) від 07.06.2012 }

Розлив сидру і перрі (без додання спирту) здійснюється виключно у передбачену діючими стандартами скляну тару, а також металеві банки із харчового алюмінію, полімерні пляшки марки ПЕТФ, сувенірні пляшки та художньо оформлений посуд із скла, глазурованої кераміки або дерева, упаковку типу "Tetra-Pak" і "Bag in box". Розлив сидру і перрі (без додання спирту) здійснюється у тару (посуд) місткістю 0,05 л, 0,1 л, 0,2 л, 0,25 л, 0,275 л, 0,3 л, 0,33 л, 0,35 л, 0,375 л, 0,4 л, 0,45 л, 0,5 л, 0,61 л, 0,68 л, 0,7 л, 0,75 л, 0,8 л, 1,0 л і більше, а також у тару (посуд) місткістю від 25 до 100 л, виготовлену із матеріалів, дозволених до контакту з алкогольними напоями, і у такому випадку передбачені цією статтею вимоги щодо маркування сидру і перрі (без додання спирту) не застосовуються. { Частина другу статті 11 доповнено новим абзацом згідно із Законом N 4914-VI ([4914-17](#)) від 07.06.2012 }

Продукція, призначена для експорту, маркується згідно з умовами відповідної угоди на експорт. (Частина другу статті 11 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

3. Маркування тютюнових виробів, які реалізуються в Україні, здійснюється таким чином: (Абзац перший частини третьої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

на кожній одиниці тютюнової продукції (сигареті, цигарці тощо) вказується власна назва виробу.

На кожній пачці, коробці або сувенірній коробці вказується: найменування суб'єкта господарювання-виробника або тютюнової компанії;

загальна та власна назви;

наявність фільтруючого мундштука;

кількість одиниць у пачці, коробці чи в сувенірній коробці;

відомості щодо вмісту смоли та нікотину в диму однієї сигарети (щодо сигарет), які наносяться на зовнішню поверхню однієї меншої сторони упаковки тютюнових виробів і займають не менше 15 відсотків площі цієї сторони; { Абзац восьмий частини третьої статті 11 в редакції Законів N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, N 2899-IV ([2899-15](#)) від 22.09.2005, N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

медичні попередження, які наносяться відповідно до вимог, зазначених у цій частині статті; { Абзац дев'ятий частини третьої статті 11 в редакції Законів N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 - щодо набуття чинності змін див. пункт 3 Прикінцевих положень, N 2899-IV ([2899-15](#)) від 22.09.2005; додатково див. Закон N 1512-VI ([1512-17](#)) від 11.06.2009 - зміни втратили чинність на підставі Закону N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010; в редакції Закону N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 - зміни набирають чинності через 18 місяців з дня набрання чинності постанови Кабінету Міністрів України про затвердження малюнка (малюнків) та/або піктограми (піктограм) для додаткових медичних попереджень ([306-2011-п](#), [306а-2011-п](#)) }

позначення нормативного документа (для продукції вітчизняного виробництва, призначеної для реалізації на території України); (Абзац десятий частини третьої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

штриховий код.

На упаковці (за виключенням прозорих обгортки), в якій вироби знаходяться в пачках або коробках, вказується: { Абзац дванадцятій частини третьої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3425-IV ([3425-15](#)) від 09.02.2006 }

загальна та власна назви виробу;
кількість одиниць продукції в упаковці;
медичні попередження, які наносяться відповідно до вимог, зазначених у цій частині статті; { Частина третю статті 11 доповнено абзацом згідно із Законом N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 - зміни набирають чинності через 18 місяців з дня набрання чинності постанови Кабінету Міністрів України про затвердження малюнка (малюнків) та/або піктограми (піктограм) для додаткових медичних попереджень ([306-2011-п](#), [306а-2011-п](#)) } штриховий код.

На транспортній тарі вказується:
загальна та власна назви виробу;
найменування суб'єкта господарювання-виробника та його місцезнаходження;
кількість одиниць продукції в упаковці;
дата виготовлення;
позначення нормативного документа (для продукції вітчизняного виробництва, призначеної для реалізації на території України).
(Абзац частини третьої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Основне медичне попередження споживачів тютюнових виробів "Куріння вбиває" зазначається на одній більшій зовнішній стороні упаковки (коробки, пачки). На другій більшій зовнішній стороні упаковки (коробки, пачки) тютюнових виробів зазначається додаткове медичне попередження у вигляді одного з десяти текстових написів такого змісту: "Куріння викликає рак легенів", "Куріння викликає залежність від тютюну (нікотинову залежність) - не починайте курити!", "Курці помирають рано", "Куріння викликає старіння шкіри", "Куріння знижує здатність жінок народжувати дітей", "Відмова від куріння значно зменшує ризик небезпечних серцевих захворювань і захворювань легенів", "Куріння руйнує артерії, викликає серцеві напади та інсульт", "Куріння може викликати повільну та болісну смерть", "Куріння під час вагітності завдає шкоди вашій дитині", "Куріння пошкоджує сперму і може призвести до імпотенції" і кольорового малюнка (малюнків) та/або піктограми (піктограм). Кожен варіант текстових написів додаткових медичних попереджень наноситься виробником тютюнових виробів на упаковки (коробки, пачки) тютюнових виробів почергово. { Частина третю статті 11 доповнено абзацом згідно із Законом N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 - зміни набирають чинності через 18 місяців з дня набрання чинності постанови Кабінету Міністрів України про затвердження малюнка (малюнків) та/або піктограми (піктограм) для додаткових медичних попереджень ([306-2011-п](#), [306а-2011-п](#)) }

Зазначені малюнок (малюнки) та/або піктограма (піктограми) затверджуються постановою Кабінету Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я і підлягають перегляду (перезатвердженню) Кабінетом Міністрів України у такому самому порядку один раз на п'ять років. Малюнок (малюнки) та/або піктограма (піктограми) наносяться виробником тютюнових виробів на упаковки (коробки, пачки) тютюнових виробів не пізніше, ніж через 18 місяців з дня набрання чинності постанови Кабінету Міністрів України про їх затвердження (перезатвердження). { Частина третю статті 11 доповнено абзацом згідно із Законом N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 - зміни набирають чинності через 18 місяців з дня набрання чинності постанови Кабінету Міністрів України про затвердження малюнка (малюнків) та/або піктограми (піктограм) для додаткових медичних попереджень ([306-2011-п](#), [306а-2011-п](#)) }

Основне та додаткове медичні попередження споживачів тютюнових виробів мають бути розміщені у визначеному виробником або імпортером тютюнових виробів на упаковці (коробці, пачці) місці в рамці чорного кольору шириною не менше ніж три міліметри. Площа, обмежена рамкою, включаючи площу самої рамки, має становити не менше 50 відсотків площі зовнішньої поверхні більшої зовнішньої сторони упаковки (коробки, пачки) тютюнових виробів. Тексти основного та додаткового медичних попереджень споживачів тютюнових виробів, що зазначаються на кожній упаковці (коробці, пачці) тютюнових виробів, мають бути чіткими, надрукованими чорним жирним шрифтом на білому фоні рядковими літерами, крім першої літери попередження, і розміщуватися таким чином, щоб забезпечити цілісність тексту при відкриванні тютюнового виробу у спосіб, зазначений на його упаковці, та не перекриватися іншою друкованою інформацією або марками акцизного збору. { Частина третю статті 11 доповнено абзацом згідно із Законом N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 - зміни набирають чинності через 18 місяців з дня набрання чинності постанови Кабінету Міністрів України про затвердження малюнка (малюнків) та/або піктограми (пиктограм) для додаткових медичних попереджень ([306-2011-п](#), [306а-2011-п](#)) }

Знаки для товарів і послуг на тютюнових výroбах виконуються мовою та у вигляді зареєстрованого оригіналу або зображення, наведеного в прийнятій на розгляд заявці на реєстрацію знака для товарів і послуг. (Абзац частини третьої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Продукція, призначена для експорту, маркується згідно з умовами відповідної угоди на експорт. (Частина третю статті 11 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

4. Виробник може наносити на етикетки додаткову інформацію щодо характеристики продукту. При цьому виробникам тютюнових виробів забороняється наносити на етикетки інформацію, яка може вводити в оману або створювати неправильне враження щодо характеристик тютюнових виробів, їх впливу на здоров'я, включаючи будь-який термін, напис, торговельну марку, зображення, символічний або будь-який інший знак, що прямо чи опосередковано створює помилкове враження про те, що визначений тютюновий виріб є менш шкідливим, ніж інші тютюнові вироби, у тому числі включати такі терміни, як "із низьким вмістом смол", "легкі", "супер легкі", "ультра легкі" та їх аналоги іншими мовами. { Абзац перший частини четвертої статті 11 в редакції Закону N 3425-IV ([3425-15](#)) від 09.02.2006 }

Етикеточна продукція розробляється товаровиробником алкогольних та тютюнових виробів і повинна відповідати вимогам чинного законодавства про мови (крім додаткової інформації щодо характеристик продукту), не потребує додаткових узгоджень, є промисловою власністю виробника та захищається згідно з чинним законодавством про промислову (інтелектуальну) власність. Власні назви алкогольних напоїв та тютюнових виробів визначаються їх виробниками і можуть відтворювати зареєстрований чи поданий на реєстрацію знак для товарів і послуг або бути його частиною. (Абзац другий частини четвертої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законами N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004)

Алкогольні напої та тютюнові вироби, які виробляються в Україні, а також такі, що імпортуються в Україну, позначаються

марками акцизного податку в порядку, визначеному законодавством.

У разі зміни зразка марок акцизного податку раніше закуплені платником акцизного податку марки попереднього зразка застосовуються таким платником для маркування вироблених, ввезених на митну територію України алкогольних напоїв та тютюнових виробів протягом 12 місяців з дати запровадження марок нового зразка. Алкогольні напої, марковані марками попереднього зразка, можуть перебувати в обігу протягом 12 місяців з дати запровадження марок нового зразка, а по закінченню цього терміну марки попереднього зразка на таких алкогольних напоях підлягають обміну на марки нового зразка. Тютюнові вироби, марковані марками попереднього зразка, що перебувають в обігу після 12 місяців з дня запровадження марок нового зразка, вважаються такими, що немарковані. Заміна залишків раніше закуплених платниками марок акцизного податку попереднього зразка, а також марок попереднього зразка на нереалізованих алкогольних напоях протягом визначеного цим абзацом строку реалізації марками нового зразка проводиться безоплатно в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. { Частина четверту статті 11 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; в редакції Закону N 5503-VI ([5503-17](#)) від 20.11.2012 }

Зміни до цієї статті набирають чинності не раніше ніж через 18 місяців від дня опублікування закону, яким передбачено внесення таких змін. (Частина четверту статті 11 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

При цьому алкогольні напої та тютюнові вироби, вироблені в Україні або імпортовані в Україну до набрання чинності внесеними відповідним законом змінами щодо маркування, знаходяться в обігу до їх повної реалізації в межах терміну придатності для споживання. (Частина четверту статті 11 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Встановлені цією статтею вимоги до місткості тари (посуду) не застосовуються до алкогольних напоїв імпортного виробництва. (Частина четверту статті 11 доповнено абзацом згідно із Законом N 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002 - набирає чинності з 01.01.2003 року)
(Стаття 11 в редакції Закону N [526/97-ВР](#) від 11.09.97, із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Стаття 11-1. Максимальна роздрібна ціна

Встановлена виробником або імпортером максимальна роздрібна ціна на тютюнові вироби наноситься на пачку, коробку або сувенірну коробку тютюнових виробів разом з датою їх виготовлення.

Максимальна роздрібна ціна за пачку, коробку або сувенірну коробку наноситься визначеним виробником способом у визначеному виробником місці і складається з її цифрового виразу та скороченого найменування грошової одиниці України.

Дата виготовлення наноситься визначеним виробником способом у визначеному виробником місці і складається із шести цифр, перші дві з яких означають день, наступні дві - місяць, останні дві - рік такої дати.

Нанесення максимальної роздрібною ціни та дати виготовлення на упаковку тютюнових виробів, призначених для вивезення (експортування) за межі митної території України, здійснюється згідно з умовами відповідної угоди на експорт.

(Закон доповнено статтею 11-1 згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004)

Стаття 12. Використання спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового для виробництва алкогольних напоїв та парфумерно-косметичної продукції

Виробництво алкогольних напоїв здійснюється з використанням спирту етилового ректифікованого, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового. Використання інших видів спирту для виробництва алкогольних напоїв і харчових продуктів забороняється.

Виробництво парфумерно-косметичної продукції здійснюється з використанням спирту етилового ректифікованого денатурованого. Використання неденатурованого спирту для виробництва парфумерно-косметичної продукції не допускається.

Парфумерні рідини упаковуються у флакони об'ємом не більше 255 куб. сантиметрів.

{ Статтю 12 доповнено частиною третьою згідно із Законом N 2756-VI ([2756-17](#)) від 02.12.2010 }

{ Стаття 12 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2209-III ([2209-14](#)) від 11.01.2001, в редакції Закону N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Стаття 13. Нормування втрат при виробництві спирту та алкогольних напоїв

Норми втрат і виходу спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв затверджуються в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України. (Частина перша статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000, N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

За понаднормативні втрати, не виправдані згідно з чинним законодавством, та незабезпечення виходу продукції суб'єкти господарювання сплачують акцизний податок у розмірі, визначеному законом.

(Стаття 13 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Розділ IV

ІМПОРТ, ЕКСПОРТ, ОПТОВА І РОЗДРІВНА ТОРГІВЛЯ
СПИРТОМ ЕТИЛОВИМ, КОНЬЯЧНИМ І ПЛОДОВИМ,
СПИРТОМ ЕТИЛОВИМ РЕКТИФІКОВАНИМ ВИНОГРАДНИМ, СПИРТОМ
ЕТИЛОВИМ РЕКТИФІКОВАНИМ ПЛОДОВИМ, СПИРТОМ-СИРЦЕМ
ВИНОГРАДНИМ, СПИРТОМ-СИРЦЕМ ПЛОДОВИМ,
АЛКОГОЛЬНИМИ НАПОЯМИ ТА ТЮТЮНОВИМИ ВИРОБАМИ
(Назва розділу IV із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Стаття 14. Імпорт, експорт та торгівля спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, спиртом-сирцем виноградним, спиртом-сирцем плодовим

Імпорт, експорт або оптова торгівля спиртом етиловим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим здійснюються за наявності ліцензій лише державними підприємствами (організаціями), спеціально уповноваженими на це Кабінетом Міністрів України, крім оптової торгівлі спиртом етиловим на медичні та ветеринарні цілі, яка може здійснюватися за наявності ліцензії закладами охорони здоров'я та суб'єктами господарювання або організаціями зооветеринарного постачання незалежно від форм власності. Кабінет Міністрів України веде реєстр ([1908-2000-п](#)) зазначених закладів охорони здоров'я та суб'єктів господарювання зооветеринарного постачання.
{ Частина перша статті 14 в редакції Закону N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000, із змінами, внесеними згідно із Законами N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, N 3502-IV ([3502-15](#)) від 23.02.2006, N 3232-VI ([3232-17](#)) від 19.04.2011 }

Спирт етиловий, який використовується як лікарський засіб, та спиртові або водно-спиртові настої реалізуються вроздріб тільки через аптеки у флаконах з медичного скла об'ємом не більше ніж 100 куб. сантиметрів, крім таких лікарських засобів, як бальзами.
{ Статтю 14 доповнено новою частиною згідно із Законом N 2756-VI ([2756-17](#)) від 02.12.2010 }

Імпорт та експорт спирту коньячного і плодового здійснюються за наявності відповідних ліцензій суб'єктами господарювання, які забезпечені дубовою тарою або нержавіючими чи емальованими емностями з дубовою клепою для витримки спирту коньячного і плодового, кваліфікованими фахівцями та власними виробничими потужностями з виробництва спирту коньячного і плодового, коньяку і алкогольних напоїв за коньячною технологією та мають ліцензії на виробництво спирту коньячного та/або плодового. Оптова торгівля спиртом коньячним і плодовим здійснюється суб'єктом господарювання на підставі ліцензії на виробництво коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією. Кабінет Міністрів України визначає порядок ведення реєстру ([230-2010-п](#)) зазначених суб'єктів господарювання.
{ Статтю 14 доповнено частиною згідно із Законом N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000; із змінами, внесеними згідно із Законом N 1389-VI ([1389-17](#)) від 21.05.2009; в редакції Закону N 3232-VI ([3232-17](#)) від 19.04.2011 }

Оптовий продаж спирту-сирцю виноградного і спирту-сирцю плодового здійснюється їх виробниками суб'єктам господарювання, які одержали ліцензію на виробництво спирту етилового ректифікованого виноградного або спирту етилового ректифікованого плодового.
{ Статтю 14 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Розподіл спирту етилового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового між суб'єктами господарювання - резидентами України здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави, та відповідно до Єдиного державного реєстру виробників спирту етилового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
{ Статтю 14 доповнено частиною згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; із змінами, внесеними згідно із Законами N 1389-VI ([1389-17](#)) від 21.05.2009, N 5463-VI

([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

Відвантаження спирту етилового з акцизного складу здійснюється на підставі дозволу, виданого уповноваженим представником органу доходів і зборів на такому акцизному складі. Форма та порядок видачі дозволу на відвантаження спирту етилового встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики. Дозвіл на відпуск спирту етилового з акцизного складу (крім відпуску спирту етилового на експорт) надається за умови сплати акцизного податку з спирту, що повинен бути переданий, грошовими коштами або забезпечення сплати акцизного податку податковим векселем, авальованим банком (податковою розпискою).

{ Статтю 14 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

Річна плата за ліцензії на право імпорту або експорту спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового становить 780 гривень. Встановити річну плату за ліцензії на право оптової торгівлі спиртом етиловим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим у розмірі 500 000 гривень. Ліцензії видаються органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, терміном на п'ять років, а плата за ліцензії зараховується до місцевих бюджетів.

{ Частина статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000, N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, в редакції Закону N 374-V ([374-16](#)) від 17.11.2006; із змінами, внесеними згідно із Законами N 1389-VI ([1389-17](#)) від 21.05.2009, N 2457-VI ([2457-17](#)) від 08.07.2010, N 3232-VI ([3232-17](#)) від 19.04.2011 }

Не дозволяється сплата за весь термін дії ліцензії.

{ Статтю 14 доповнено частиною згідно із Законом N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005 }

Сплата чергового платежу за ліцензії здійснюється у розмірах, встановлених цим Законом, і справляється за кожний наступний щорічний термін дії ліцензій.

{ Статтю 14 доповнено частиною згідно із Законом N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005 }

Суб'єкти господарювання - виробники спирту етилового здійснюють його реалізацію на експорт через державні підприємства (організації), спеціально уповноважені на це Кабінетом Міністрів України, які отримали ліцензію на право експорту.

{ Частина статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3126-IV ([3126-15](#)) від 29.11.2005; в редакції Закону N 1389-VI ([1389-17](#)) від 21.05.2009 }

Суб'єкти господарювання - виробники спирту етилового здійснюють його реалізацію вітчизняним споживачам через державні підприємства (організації), спеціально уповноважені на це Кабінетом Міністрів України, які отримали ліцензію на право оптової торгівлі.

{ Частина статті 14 в редакції Закону N 1389-VI ([1389-17](#)) від 21.05.2009 }

Роздрібна торгівля спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим

ректифікованим плодовим забороняється.

Забороняється сплата акцизного податку з спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового шляхом взаємних заліків, зустрічних зобов'язань, векселями та в інших формах, які не передбачають оплату такого акцизного податку коштами.

{ Статтю 14 доповнено частиною згідно із Законом N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000 }

При продажу (інших видах відчуження) спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового в межах бартерних (товарообмінних) операцій або інших операцій, що не передбачають їх оплати в грошовій формі, у тому числі векселями чи іншими видами боргових зобов'язань, покупець (отримувач) підакцизної продукції зобов'язаний здійснити оплату суми акцизного податку, включеного до ціни продукції, а також податку на додану вартість, нарахованого на таку ціну, виключно у грошовій формі. У такому ж порядку здійснюється оплата вартості виготовлення (переробки, обробки) підакцизної продукції на давальницьких умовах.

{ Статтю 14 доповнено частиною згідно із Законом N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000 }

{ Стаття 14 в редакції Закону N [526/97-ВР](#) від 11.09.97, із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Стаття 15. Імпорт, експорт, оптова і роздрібна торгівля алкогольними напоями та тютюновими виробами

Імпорт, експорт і оптова торгівля алкогольними напоями та тютюновими виробами можуть здійснюватися суб'єктами господарювання всіх форм власності за наявності ліцензій.

Імпорт тютюнової сировини може здійснюватися лише:

суб'єктами господарювання, які мають ліцензію на право виробництва тютюнових виробів;

тютюново-ферментаційними заводами, які здійснюють реалізацію (передачу) ферментованої тютюнової сировини виробникам тютюнових виробів або на експорт.

{ Статтю 15 доповнено новою частиною згідно із Законом N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010; в редакції Закону N 2756-VI ([2756-17](#)) від 02.12.2010 }

Плата за ліцензії на право імпорту, експорту алкогольних напоїв та тютюнових виробів встановлюється в розмірі 780 гривень за рік.

Встановити річну плату за ліцензії на право оптової торгівлі у розмірі:

алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додання спирту) - 500 000 гривень; { Абзац другий частини статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом N 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008 }

тютюновими виробами - 500 000 гривень;

сидром та перрі (без додання спирту) - 780 гривень. { Частина статті 15 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом N 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008 }

Ліцензії на право імпорту, експорту алкогольних напоїв та тютюнових виробів видаються терміном на п'ять років органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України.

Ліцензії на право оптової торгівлі видаються терміном на п'ять років уповноваженими Кабінетом Міністрів України органами виконавчої влади в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

Плата за ліцензії справляється органом, що видає ліцензії, у розмірах, встановлених цим Законом, і зараховується до місцевих бюджетів.

{ Частина сьома статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2457-VI ([2457-17](#)) від 08.07.2010 }

Суб'єкти господарювання, які отримали ліцензії на виробництво або імпорт алкогольних напоїв або тютюнових виробів, здійснюють поставку цієї продукції суб'єктам господарювання оптової і роздрібною торгівлі та іншим українським споживачам за наявності ліцензії на оптову торгівлю.

Суб'єкти господарювання первинного виноробства здійснюють поставку виноматеріалів суб'єктам господарювання вторинного виноробства без ліцензії на оптову торгівлю.

Відвантаження алкогольних напоїв та тютюнових виробів, що призначені для реалізації магазинами безмитної торгівлі, здійснюється суб'єктами господарювання, які отримали ліцензію на право експорту алкогольних напоїв або тютюнових виробів, з оформленням вантажної митної декларації, при цьому мінімальні оптово-відпускні ціни для алкогольних напоїв не застосовуються.

Роздрібна торгівля алкогольними напоями (крім столових вин) або тютюновими виробами може здійснюватися суб'єктами господарювання всіх форм власності, у тому числі їх виробниками, за наявності у них ліцензій.

{ Частина одинадцята статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2756-VI ([2756-17](#)) від 02.12.2010 }

Суб'єкти господарювання, які отримали ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, мають право продавати сидр та перрі (без додання спирту) без отримання окремої ліцензії на право роздрібною торгівлі цими алкогольними напоями.

{ Статтю 15 доповнено новою частиною згідно із Законом N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }

Плата за ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додання спирту), становить 8000 гривень на кожний окремий, зазначений в ліцензії електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій), що знаходиться у місці торгівлі; на роздрібну торгівлю тютюновими виробами на кожне місце торгівлі - 2000 гривень, а на території сіл і селищ, за винятком тих, що знаходяться у межах території міст, - 500 гривень на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додання спирту), на кожний окремий, зазначений у ліцензії електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій), що знаходиться у місці торгівлі, і 250 гривень - на роздрібну торгівлю тютюновими виробами на кожне місце торгівлі.

{ Частина статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законами N 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008, N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }

Плата за ліцензію на роздрібну торгівлю сидром та перрі (без додання спирту) становить 780 гривень на кожне місце торгівлі незалежно від його територіального розташування.

{ Статтю 15 доповнено новою частиною згідно із Законом N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }

Для місць торгівлі, які розташовані за межами території міст обласного підпорядкування і міст Києва та Севастополя на відстані до 50 км та які мають торговельні зали площею понад 500 кв. м, плата за ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додання спирту), становить 8000 гривень на кожний окремих, зазначений в ліцензії електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій), що знаходиться у місці торгівлі, та 2000 гривень на роздрібну торгівлю тютюновими виробами на кожне місце торгівлі.

{ Частина статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законами N 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008, N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }

Плата за ліцензії на право роздрібною торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами справляється щоквартально рівними частками і зараховується до місцевих бюджетів згідно з чинним законодавством.

{ Частина шістнадцята статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2457-VI ([2457-17](#)) від 08.07.2010 }

Ліцензії на право роздрібною торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами видаються уповноваженими Кабінетом Міністрів України органами виконавчої влади в містах, районах, районах у містах Києві та Севастополі за місцем торгівлі суб'єкта господарювання терміном на один рік і підлягають обов'язковій реєстрації в органі доходів і зборів, а у сільській місцевості - і в органах місцевого самоврядування за місцем торгівлі суб'єкта господарювання.

Ліцензії на право роздрібною торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами в поїздах, на морських або річкових суднах видаються органами виконавчої влади, уповноваженими Кабінетом Міністрів України, в містах, районах, районах у містах Києві та Севастополі за місцем формування поїзда (приписки судна).

Ліцензія видається за заявою суб'єкта господарювання. Для отримання ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями додається довідка органу доходів і зборів про реєстрацію електронних контрольно-касових апаратів (книг обліку розрахункових операцій), що знаходяться у місці торгівлі.

{ Частина дев'ятнадцята статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законами N 3205-VI ([3205-17](#)) від 07.04.2011, N 5410-VI ([5410-17](#)) від 02.10.2012, N 406-VII ([406-18](#)) від 04.07.2013 }

У заяві повинно бути зазначено вид господарської діяльності, на провадження якого суб'єкт господарювання має намір одержати ліцензію (імпорт, експорт, оптова, роздрібна торгівля алкогольними напоями або тютюновими виробами).

У заяві про видачу ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями додатково зазначаються перелік електронних контрольно-касових апаратів (книг обліку розрахункових операцій),

які знаходяться у місці торгівлі, а також адреса місця торгівлі.

У заяві на видачу ліцензії на роздрібну торгівлю тютюновими виробами зазначається адреса місця торгівлі.

У додатку до ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями суб'єктом господарювання зазначається адреса місця торгівлі і вказуються перелік електронних контрольно-касових апаратів та інформація про них: модель, модифікація, заводський номер, виробник, дата виготовлення; реєстраційні номери книг обліку розрахункових операцій, які знаходяться у місці торгівлі.

Вимагати представлення інших документів, крім зазначених у цьому Законі, забороняється. Зазначені в цьому Законі документи подаються в одному примірнику в копіях, засвідчених нотаріально або органом, який видав оригінал документа. Заява про видачу ліцензії та визначені цим Законом документи подаються уповноваженою особою заявника або надсилаються рекомендованим листом. У разі подання заяви про видачу ліцензії та доданих до неї документів особисто вони приймаються за описом, копія якого видається заявнику з відміткою про дату прийняття заяви та документів і підписом особи, яка їх прийняла.

Ліцензія або рішення про відмову в її видачі видається заявнику не пізніше 10 календарних днів з дня одержання зазначених у цьому Законі документів. У рішенні про відмову у видачі ліцензії повинна бути вказана підстава для відмови.

Дія ліцензії призупиняється у разі несвоечасної сплати чергового платежу за ліцензію на підставі письмового розпорядження органу, який видав ліцензію, на термін до сплати заборгованості.

Дія ліцензії вважається призупиненою з моменту одержання суб'єктом господарювання відповідного письмового розпорядження органу, який видав ліцензію, а її дія поновлюється з моменту зарахування відповідного чергового платежу за ліцензію до бюджету.

Ліцензія анулюється шляхом прийняття органом, який видав ліцензію, відповідного письмового розпорядження на підставі:

заяви суб'єкта господарювання;

рішення про скасування державної реєстрації суб'єкта господарювання;

несплати чергового платежу за ліцензію протягом 30 календарних днів від моменту призупинення ліцензії;

рішення суду про встановлення факту незаконного використання суб'єктом господарювання марок акцизного податку (стосовно імпортерів);

рішення суду про встановлення факту торгівлі суб'єктом господарювання алкогольними напоями або тютюновими виробами без марок акцизного податку;

рішення суду про встановлення факту переміщення суб'єктом господарювання алкогольних напоїв або тютюнових виробів поза митним контролем;

порушення вимог статті 15-3 цього Закону щодо продажу алкогольних напоїв, тютюнових виробів особам, які не досягли 18 років або у не визначених для цього місцях. { Частина статті 15

доповнено абзацом восьмим згідно із Законом N 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008 }

Ліцензія анулюється та вважається недійсною з моменту одержання суб'єктом господарювання письмового розпорядження про її анулювання.

У разі зміни відомостей, зазначених у виданій суб'єкту господарювання ліцензії (за винятком змін, пов'язаних з реорганізацією суб'єкта господарювання), орган, який видав ліцензію, на підставі заяви суб'єкта господарювання протягом трьох робочих днів видає суб'єкту господарювання ліцензію, оформлену на новому бланку з урахуванням змін.

У разі втрати або пошкодження ліцензії орган, який видав ліцензію, на підставі заяви суб'єкта господарювання протягом трьох робочих днів видає суб'єкту господарювання дублікат ліцензії. Строк дії дубліката ліцензії не може перевищувати строку дії, зазначеного у втраченій або пошкодженій ліцензії.

За видачу дубліката ліцензії на оптову торгівлю, роздрібну торгівлю або імпорт, або експорт справляється плата у розмірі 780 гривень, яка зараховується до бюджету згідно з чинним законодавством.

Зберігання алкогольних напоїв та тютюнових виробів здійснюється в місцях зберігання алкогольних напоїв та тютюнових виробів, внесених до Єдиного реєстру, незалежно від того, кому належить таке місце зберігання, або того, за заявою якого суб'єкта господарювання таке місце зберігання було внесено до Єдиного реєстру.

Внесення даних до Єдиного реєстру [проводиться](#) на підставі заяви суб'єкта господарювання з обов'язковим зазначенням місцезнаходження місця зберігання алкогольних напоїв та тютюнових виробів, а також: для юридичних осіб - найменування, місцезнаходження, коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців; для фізичних осіб - підприємців - прізвища, імені, по батькові, місця проживання, реєстраційного номера облікової картки платника податків.

{ Частина тридцять четверта статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3205-VI ([3205-17](#)) від 07.04.2011 }

До заяви додаються нотаріально засвідчена копія ліцензії на відповідний вид діяльності, виданої заявнику, та документ, що підтверджує право користування цим приміщенням.

Суб'єкти господарювання, які отримали ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами, вносять до Єдиного реєстру тільки ті місця зберігання алкогольних напоїв та тютюнових виробів, що розташовані за іншою адресою, ніж місце здійснення торгівлі.

{ Статтю 15 доповнено новою частиною згідно із Законом N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }

Довідка про внесення місця зберігання до Єдиного реєстру видається суб'єкту господарювання протягом семи календарних днів від дня подання заяви. Ведення Єдиного реєстру та видача довідок про внесення місць зберігання до Єдиного реєстру здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України. Органи влади забезпечують вільний доступ до відомостей, які містяться в Єдиному реєстрі.

Виключення місць зберігання з Єдиного реєстру здійснюється органом доходів і зборів, який вносив його до Єдиного реєстру, на підставі письмової заяви суб'єкта господарювання, що був заявником такого місця зберігання, або у разі анулювання ліцензії, виданої такому суб'єкту господарювання відповідно до цього Закону, шляхом прийняття відповідного письмового розпорядження не раніше ніж через 10 робочих днів з моменту виникнення передбачених цим Законом підстав.

Орган доходів і зборів повинен надати суб'єкту господарювання, що був заявником, засвідчену копію письмового розпорядження про виключення місця зберігання з Єдиного реєстру протягом трьох робочих днів з моменту його прийняття.

Забороняється сплата акцизного податку з алкогольних напоїв та тютюнових виробів шляхом взаємних заліків, зустрічних зобов'язань, векселями та в інших формах, які не передбачають сплату такого акцизного податку коштами.

У разі продажу (інших видах відчуження) алкогольних напоїв та тютюнових виробів у межах бартерних (товарообмінних) операцій або інших операцій, що не передбачають їх оплати в грошовій формі, у тому числі векселями чи іншими видами боргових зобов'язань, покупець (отримувач) підакцизної продукції зобов'язаний здійснити сплату суми акцизного податку, включеного до ціни продукції, а також податку на додану вартість, нарахованого на таку ціну, виключно у грошовій формі. У такому ж порядку здійснюється оплата вартості виготовлення (переробки, обробки) підакцизної продукції на давальницьких умовах.

{ *Стаття 15 в редакції Законів N [526/97-ВР](#) від 11.09.97, N 374-V ([374-16](#)) від 17.11.2006* }

Розділ IV-1

ОСНОВИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО СПОЖИВАННЯ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ ТА ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ

Стаття 15-1. Основні засади обмеження шкідливого впливу споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів

Обмеження шкідливого впливу споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів здійснюється шляхом реалізації правових (законодавчих), економічних, медичних та адміністративних заходів, а саме:

пропаганди здорового способу життя, вільного від споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

включення до загальноосвітніх програм та професійних освітніх програм усіх навчальних закладів України незалежно від форми власності положень про шкідливий вплив споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів на організм людини, а також про переваги здорового способу життя;

створення економічних та правових умов, що сприяють зменшенню споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

охорони права тих, хто не курить, жити в середовищі, вільному від тютюнового диму;

інформування про шкоду надмірного споживання алкогольних напоїв та шкідливість вживання тютюнових виробів та про рівні вмісту смол та нікотину в димі сигарети; { Абзац шостий статті 15-1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

лікування алкогольної та тютюнової залежності;

протидії незаконному ввезенню та обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

охорони фізичного здоров'я людини; { Статтю 15-1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

пропаганди родинно-сімейних традицій та виховання здорової дитини. { Статтю 15-1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

Стаття 15-2. Обмеження щодо споживання пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та тютюнових виробів

{ Назва статті 15-2 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }

Забороняється споживання пива (крім безалкогольного), алкогольних та слабоалкогольних напоїв, вин столових:

1) у закладах охорони здоров'я, крім споживання столових вин на території санаторіїв у спеціально відведених місцях; { Пункт 1 частини першої статті 15-2 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }

2) у навчальних та освітньо-виховних закладах;

3) у громадському транспорті (включаючи транспорт міжнародного сполучення), на зупинках транспорту, у підземних переходах;

4) у закладах культури;

5) у закритих спортивних спорудах (крім пива у пластиковій тарі);

6) у ліфтах і таксофонах;

7) на дитячих майданчиках;

8) на спортивних майданчиках;

9) у приміщеннях органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших державних установ.

Обмеження щодо споживання тютюнових виробів і відповідальність за їх порушення встановлюються Законом України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення" ([2899-15](#)). { Частина друга статті 15-2 в редакції Закону N 4844-VI ([4844-17](#)) від 24.05.2012 }

{ Частина третю статті 15-2 виключено на підставі Закону N 4844-VI ([4844-17](#)) від 24.05.2012 }

{ Частина четверту статті 15-2 виключено на підставі Закону N 4844-VI ([4844-17](#)) від 24.05.2012 }

{ Частина п'яту статті 15-2 виключено на підставі Закону N 4844-VI ([4844-17](#)) від 24.05.2012 }

{ Частина шосту статті 15-2 виключено на підставі Закону N 4844-VI ([4844-17](#)) від 24.05.2012 }

{ Частина сьому статті 15-2 виключено на підставі Закону N 4844-VI ([4844-17](#)) від 24.05.2012 }

{ Частина восьму статті 15-2 виключено на підставі Закону N 4844-VI ([4844-17](#)) від 24.05.2012 }

На час проведення масових заходів сільські, селищні та міські ради в межах відповідної адміністративної території можуть заборонити або обмежити споживання пива (крім пива у пластиковій тарі), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та куріння тютюнових виробів.

{ Стаття 15-2 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1512-VI ([1512-17](#)) від 11.06.2009; в редакції Закону N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010; текст статті 15-2 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }

Стаття 15-3. Обмеження щодо продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та тютюнових виробів

{ Назва статті 15-3 в редакції Закону N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010; із змінами, внесеними згідно із Законом N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }

Забороняється продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та тютюнових виробів:

- 1) особами, які не досягли 18 років;
- 2) особам, які не досягли 18 років;
- 3) у приміщеннях та на території навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, крім ресторанів, що знаходяться на території санаторіїв; { Пункт 3 частини першої статті 15-2 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }
- 4) у приміщеннях спеціалізованих торговельних організацій, що здійснюють торгівлю товарами дитячого асортименту або спортивними товарами, а також у відповідних відділах (секціях) універсальних торговельних організацій;
- 5) у закритих спортивних спорудах (крім пива у пластиковій тарі);
- 6) з торгових автоматів;
- 7) на полицях самообслуговування (крім тютюнових виробів у блоках та алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, пива);
- 8) поштучно (для тютюнових виробів, крім сигар);

9) у споживчих упаковках, що містять менш як 20 сигарет;
{ Положення щодо заборони продажу тютюнових виробів у споживчих упаковках, що містять менше 20 сигарет, набирають чинності з 1 січня 2011 року - див. абзац другий пункту 1 розділу II Закону N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

10) з рук;

11) у невизначених для цього місцях торгівлі.
{ Частина перша статті 15-3 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1512-VI ([1512-17](#)) від 11.06.2009; в редакції Закону N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

Забороняється продаж товарів дитячого асортименту, що імітують тютюнові вироби.

{ Частина друга статті 15-3 в редакції Закону N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

На час проведення масових заходів сільські, селищні та міські ради в межах відповідної адміністративної території можуть заборонити або обмежити продаж пива (крім пива у пластиковій тарі), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та куріння тютюнових виробів.

{ Частина третя статті 15-3 в редакції Закону N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

Продавець пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових або тютюнових виробів зобов'язаний отримати у покупця, який купує пиво (крім безалкогольного), алкогольні напої, слабоалкогольні напої, вина столові або тютюнові вироби, паспорт або інші документи, які підтверджують вік такого покупця, якщо у продавця виникли сумніви щодо досягнення покупцем 18-річного віку.

{ Частина статті 15-3 в редакції Закону N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

У разі відмови покупця надати такий документ продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових або тютюнових виробів такій особі забороняється.

{ Частина статті 15-3 в редакції Закону N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

Продаж алкогольних напоїв на розлив для споживання на місці дозволяється тільки суб'єктам господарювання громадського харчування та спеціалізованим відділам, що мають статус суб'єктів господарювання громадського харчування, підприємств з універсальним асортиментом товарів. (Статтю 15-3 доповнено частиною згідно із Законом N 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002 - набирає чинності з 01.01.2003 року; в редакції Закону N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004)

Продаж вин столових здійснюється без застосування реєстраторів розрахункових операцій з використанням книжок та книг обліку розрахункових операцій.

{ Статтю 15-3 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004; в редакції Закону N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }

Продаж вин з доданням спирту (виноматеріалів оброблених) виноградних власного виробництва ординарних та марочних на розлив з тари місткістю від 50 до 600 л дозволяється суб'єктам господарювання первинного та змішаного виноробства виключно за місцем розташування таких суб'єктів господарювання у межах

адміністративно-територіальних одиниць (міст, селищ, сіл) із сплатою акцизного податку у розмірі, встановленому Податковим кодексом України ([2755-17](#)), якщо у ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями про це є відповідний запис органу, що видав таку ліцензію. Річні обсяги продажу вин (виноматеріалів оброблених) на розлив такими суб'єктами господарювання не можуть перевищувати 20 відсотків від річного обсягу вироблених виноматеріалів.

{ Статтю 15-3 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004; із змінами, внесеними згідно із Законами N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010, N 2856-VI ([2856-17](#)) від 23.12.2010 }

{ Текст статті 15-3 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010 }

{ Закон доповнено розділом IV-1 згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Розділ V

КОНТРОЛЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЦЬОГО ЗАКОНУ

Стаття 16. Органи контролю за виробництвом і торгівлею спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, спиртом-сирцем виноградним, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами

Контроль за дотриманням норм цього Закону здійснюють органи, які видають ліцензії, а також інші органи в межах компетенції, визначеної законами України.

{ Частина перша статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Суб'єкт господарювання-товаровиробник самостійно визначає засоби та форми захисту вироблених ним алкогольних напоїв і тютюнових виробів від фальсифікації (підроблення) і має право ініціативи контролю щодо фальсифікації власної продукції суб'єктами господарювання та фізичними особами. Орган державного контролю, до якого звернувся товаровиробник з таким проханням, зобов'язаний терміново провести перевірку відповідності продукції оригіналу в присутності представника товаровиробника - ініціатора перевірки. За наявності документів, які підтверджують факт фальсифікації, товаровиробник має право звернутися у встановленому законом порядку до суду без сплати державного мита.

{ Частина друга статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом N 195-IV ([195-15](#)) від 24.10.2002 }

Суб'єкти господарювання, які отримали передбачені цим Законом ліцензії, подають до органу виконавчої влади, уповноваженого Кабінетом Міністрів України видавати такі ліцензії, щомісяця до 10 числа наступного місяця звіт про обсяги виробництва та/або обігу (в тому числі імпорту та експорту) спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів за формою, встановленою цим органом.

{ Статтю 16 доповнено частиною третьою згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004; із змінами, внесеними згідно із Законом N 3502-IV ([3502-15](#)) від 23.02.2006; в редакції Закону N 5039-VI ([5039-17](#)) від 04.07.2012; зміни до частини третьої статті 16 див. в Законі N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

Контроль за сплатою річної плати за ліцензії здійснюється органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України видавати ліцензії на виробництво або імпорт, експорт спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, оптову торгівлю спиртом, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами. Для здійснення контролю суб'єкт господарювання подає зазначеному органу копію платіжного доручення з відміткою банку про сплату.

{ Частина статті 16 в редакції Закону N 5039-VI ([5039-17](#)) від 04.07.2012 }

{ Стаття 16 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Стаття 17. Відповідальність за порушення норм цього Закону

За порушення норм цього Закону щодо виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, спиртом-сирцем виноградним, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами посадові особи і громадяни притягаються до відповідальності згідно з чинним законодавством. (Частина перша статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

До суб'єктів господарювання застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафів у разі:

{ Абзац другий частини другої статті 17 виключено на підставі Закону N 2756-VI ([2756-17](#)) від 02.12.2010 }

виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів без наявності ліцензії - 200 відсотків вартості виробленої продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менше 8 500 гривень; (Абзац третій частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

виробництва алкогольних напоїв з використанням інших видів спирту (крім етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового) - 200 відсотків вартості виробленої продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менше 8 500 гривень; (Абзац четвертий частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

оптової (включаючи імпорт та експорт) і роздрібною торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами без наявності ліцензій, - 200 відсотків вартості отриманої партії товару, але не менше 1700 гривень; (Абзац п'ятий частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, в редакції Закону N 849-IV ([849-15](#)) від 22.05.2003) (Абзац п'ятий частини другої статті 17 в частині наявності у місці торгівлі засвідчених виробником або імпортером копій чинних декларацій про максимальні роздрібні ціни на тютюнові вироби, які продаються у такому місці торгівлі, вводиться в дію з 01.01.2004) (Абзац п'ятий частини другої статті 17 із змінами,

внесеними згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004)

роздрібної торгівлі алкогольними напоями через електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій) не зазначений у ліцензії - 200 відсотків вартості реалізованої через такий контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій) продукції, але не менше 1000 гривень; (Частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005)

(Абзац частини другої статті 17 виключено на підставі Закону N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004)

сплати сум акцизного податку та податку на додану вартість шляхом взаємних заліків, зустрічних зобов'язань, векселями, в тому числі казначейськими, та в інших формах, які не передбачають сплату таких платежів коштами, - у розмірі вартості відвантаженої продукції; (Частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000)

порушення вимог статті 15-3 цього Закону - 6800 гривень; { Частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; в редакції Закону N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010 }

{ Абзац десятий частини другої статті 17 виключено на підставі Закону N 4844-VI ([4844-17](#)) від 24.05.2012 }

зберігання спирту, або алкогольних напоїв, або тютюнових виробів у місцях зберігання, не внесених до Єдиного реєстру, - 100 відсотків вартості товару, який знаходиться в такому місці зберігання, але не менше 1 700 гривень; (Частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

використання спирту-сирцю виноградного або спирту-сирцю плодового у спосіб, не передбачений цим Законом, - 200 відсотків вартості спирту, але не менше 1 700 гривень; (Частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

оптової або роздрібної торгівлі коньяком, алкогольними напоями, горілкою, лікєро-горілочаними виробами та вином за цінами, нижчими за встановлені мінімальні оптово-відпускні або роздрібні ціни на такі напої - 100 відсотків вартості отриманої партії товару, розрахованої виходячи з мінімальних оптово-відпускних або роздрібних цін, але не менше 5000 гривень; { Частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002; в редакції Законів N 1824-VI ([1824-17](#)) від 21.01.2010, N 2756-VI ([2756-17](#)) від 02.12.2010 }

роздрібної торгівлі тютюновими виробами за цінами, вищими від максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби, встановлених виробниками або імпортерами таких тютюнових виробів, - 100 відсотків вартості наявних у суб'єкта господарювання тютюнових виробів, але не менше 1000 гривень; (Частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом N 849-IV ([849-15](#)) від 22.05.2003) (Абзац частини другої статті 17 в частині наявності у місці торгівлі засвідчених виробником або імпортером копій чинних декларацій про максимальні роздрібні ціни на тютюнові вироби, які продаються у такому місці торгівлі, вводиться в дію з 01.01.2004)

виробництва, зберігання, транспортування, реалізації фальсифікованих алкогольних напоїв чи тютюнових виробів; алкогольних напоїв чи тютюнових виробів без марок акцизного податку встановленого зразка або з підробленими марками акцизного податку - 200 відсотків вартості товару, але не менше 8500 гривень; { Частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004; в редакції Закону N 5503-VI ([5503-17](#)) від 20.11.2012 }

вивезення спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів з території акцизного складу або транспортування такої продукції без відмітки представника органу доходів і зборів на товарно-транспортній накладній про погодження відпуску - 200 відсотків вартості вивезеної або транспортованої продукції, але не менше 15000 гривень; { Частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом N 2756-VI ([2756-17](#)) від 02.12.2010 }

порушення вимог частини другої статті 15 цього Закону щодо реалізації (передачі) ферментованої тютюнової сировини лише на експорт або виробникам тютюнових виробів - 50 відсотків вартості партії відвантаженого товару; { Частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом N 2756-VI ([2756-17](#)) від 02.12.2010 }

неподання чи несвоєчасного подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу (в тому числі імпорту та експорту) спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів до органу виконавчої влади, уповноваженого Кабінетом Міністрів України видавати відповідні ліцензії, - у розмірі 1700 гривень. { Частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом N 5039-VI ([5039-17](#)) від 04.07.2012 }

Зазначені штрафи спрямовуються до бюджету згідно з чинним законодавством.
{ Частина третя статті 17 в редакції Закону N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Рішення про стягнення штрафів, передбачених частиною другою цієї статті, приймаються органами доходів і зборів та/або органом, який видав ліцензію на право виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, спиртом-сирцем виноградним, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями і тютюновими виробами, та іншими органами виконавчої влади у межах їх компетенції визначеної законами України.

(Частина четверта статті 17 в редакції Закону N 1685-III ([1685-14](#)) від 20.04.2000; із змінами, внесеними згідно із Законами N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, N 2756-VI ([2756-17](#)) від 02.12.2010 }

У разі невиконання суб'єктом господарювання рішення органів, зазначених у частині третій цієї статті, сума штрафу стягується на підставі рішення суду. (Частина п'ята статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002)

Дії органів, які мають право контролю за реалізацією норм цього Закону, можуть бути оскаржені в місячний термін у судовому порядку.

Стаття 18. Заключні положення

Тимчасово до 1 січня 2000 року звільнити вітчизняні суб'єкти господарювання - виробників шампанського і коньяку від

плати за ліцензії на право імпорту шампанських і коньячних виноматеріалів, спирту коньячного, які ввозяться для виробництва шампанського і коньяку на власних виробничих потужностях. (Статтю 18 доповнено частиною першою згідно із Законом N [122/98-ВР](#) від 12.02.98)

До 1 січня 1999 року надати виробникам алкогольних напоїв та тютюнових виробів можливість використати існуючі етикеточні та пакувальні матеріали та привести реквізити етикеток та пакувальних матеріалів у відповідність з вимогами статті 11 цього Закону. (Статтю 18 доповнено частиною другою згідно із Законом N [122/98-ВР](#) від 12.02.98)

Стаття 11 в частині щодо нанесення на пачку тютюнових виробів (сигарет) позначення стосовно вмісту смоли і нікотину в одиниці продукції застосовується з 1 липня 1999 року. (Статтю 18 доповнено частиною третьою згідно із Законом N [122/98-ВР](#) від 12.02.98; в редакції Закону N 373-XIV ([373-14](#)) від 30.12.98)

Визнати такими, що втратили чинність:

Декрет Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1992 року N [25-92](#) "Про державне регулювання виробництва, торгівлі, експорту спирту, напоїв з його використанням і торгівлю тютюновими виробами" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., N 11, ст.95);

підпункт 2 пункту 1 Декрету Кабінету Міністрів України від 20 травня 1993 року N [54-93](#) "Про лібералізацію зовнішньоекономічної діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., N 28, ст.301).

Для ліцензування діяльності, передбаченої цим Законом, використовуються бланки ліцензій єдиного зразка, встановленого Кабінетом Міністрів України.

{ Статтю 18 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Всі інші закони та нормативно-правові акти, які стосуються виробництва та обігу спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

{ Статтю 18 доповнено частиною шостою згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Державний нагляд за додержанням органами ліцензування вимог цього Закону здійснює спеціально уповноважений орган з питань ліцензування.

{ Статтю 18 доповнено частиною сьомою згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

Встановити, що вимоги щодо наявності повного технологічного циклу виробництва тютюнових виробів застосовуються тільки стосовно виробництва сигарет.

{ Статтю 18 доповнено частиною восьмою згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002 }

{ Частина дев'яту статті 18 виключено на підставі Закону N 5463-VI ([5463-17](#)) від 16.10.2012 }

Надати Кабінету Міністрів України право встановлювати мінімальні оптово-відпускні та роздрібні ціни на алкогольні напої ([957-2008-п](#)).
(Статтю 18 доповнено частиною десятою згідно із Законом N 3032-III ([3032-14](#)) від 07.02.2002, із змінами, внесеними згідно із Законом N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005)

Термін, з якого на пачки, коробки та сувенірні коробки тютюнових виробів наносяться максимальна роздрібна ціна та дата їх виготовлення, визначається виробником або імпортером тютюнових виробів самостійно. При цьому з 1 липня 2005 року виробництво та імпорт тютюнових виробів, на пачках, коробках та сувенірних коробках яких не нанесені максимальна роздрібна ціна та дата їх виготовлення, забороняються.
{ Статтю 18 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004 }

{ Частину дванадцятую статті 18 виключено на підставі Закону N 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008 }

За наявності у місці торгівлі тютюновими виробами таких виробів однієї власної назви, на пачках, коробках та сувенірних коробках яких вказані різні максимальні роздрібні ціни, продаж таких тютюнових виробів здійснюється за цінами, не вищими, ніж ті, що вказані на відповідних пачках, коробках та сувенірних коробках.
{ Статтю 18 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004 }

З 1 січня 2006 року положення частини двадцять четвертої статті 6 Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року N 18-92 ([18-92](#)) "Про акцизний збір" до суб'єктів господарювання, які здійснюють роздрібну торгівлю тютюновими виробами, не застосовуються.
{ Статтю 18 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004 }

У разі якщо суб'єкт господарювання здійснює оптову торгівлю алкогольними напоями або тютюновими виробами через філію (яка не є юридичною особою), інформація про місцезнаходження філії та її ідентифікаційний код зазначаються в додатку до ліцензії. Додаток видається за заявою суб'єкта господарювання, до якої додається копія довідки про включення філії до ЄДРПОУ з присвоєним їй ідентифікаційним кодом, засвідчена нотаріально або органом, який видав оригінал документа.
{ Статтю 18 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004 }

Встановити на період до 1 січня 2010 року мораторій на будівництво нових державних підприємств з виробництва спирту.
{ Статтю 18 доповнено частиною згідно із Законом N 2189-IV ([2189-15](#)) від 18.11.2004 }

Встановити, що норми цього Закону щодо сидру та перрі (без додання спирту) починають застосовуватися з 1 січня 2010 року, а норми щодо використання у виробництві коньяку не менше 30 відсотків спирту коньячного власного виробництва або спирту коньячного, викуреного в Україні з виноматеріалів, вироблених з вітчизняної сировини, у перерахунку на абсолютний алкоголь, - з 1 січня 2017 року з урахуванням норм частини вісімнадцятої цієї статті.

{ Статтю 18 доповнено частиною згідно із Законом N 797-VI ([797-17](#)) від 25.12.2008; в редакції Закону N 1389-VI ([1389-17](#)) від 21.05.2009; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5503-VI ([5503-17](#)) від 20.11.2012; в редакції Закону N 713-VII ([713-18](#)) від 19.12.2013 }

Встановити, що суб'єкти господарювання, які здійснюють виробництво коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією, зобов'язані використовувати у виробництві коньяку спирт коньячний власного виробництва або спирт коньячний, викурений в Україні з виноматеріалів, вироблених з вітчизняної сировини, у перерахунку на абсолютний алкоголь, не менше: { Абзац перший частини вісімнадцятої статті 18 в редакції Закону N 713-VII ([713-18](#)) від 19.12.2013 }

10 відсотків - з 1 квітня 2013 року до 31 грудня 2013 року; { Абзац другий частини вісімнадцятої статті 18 в редакції Закону N 713-VII ([713-18](#)) від 19.12.2013 }

0 відсотків - з 1 січня 2014 року по 31 грудня 2014 року; { Абзац третій частини вісімнадцятої статті 18 в редакції Закону N 713-VII ([713-18](#)) від 19.12.2013 }

5 відсотків - з 1 січня 2015 року; { Абзац четвертий частини вісімнадцятої статті 18 в редакції Закону N 713-VII ([713-18](#)) від 19.12.2013 }

25 відсотків - з 1 січня 2016 року;

30 відсотків - з 1 січня 2017 року.
{ Статтю 18 доповнено частиною вісімнадцятою згідно із Законом N 5503-VI ([5503-17](#)) від 20.11.2012 }

Президент України

Л.КУЧМА

м. Київ, 19 грудня 1995 року
N 481/95-ВР